SOLDATUL

Nr. 241 | APARE MARȚEA, JOIA și SAMBATA | **Foaie de lămuriri și informații pentru ostași** | REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STR SARINDAR Nr. 5-7-9 BUCUREȘTI

TEMEIURI DE INCREDERE

In lupta, pe care o ducem la răsărit, nu ne-au scos nici ambiții cuceritoare, nici simpla poftă brutală de a nimici. Stătea în preajma noastră și pe scump pământ românesc amenințarea bolșevică, fioroasă și nesătulă, ca însăși moartea. Satrapii de la Moscova îngrămădiseră de-alungul Prutului și pe spațiul polonez jefuit în 1939 peste 150 de divizii, iar Molotov încerca să dovedească la Berlin, că ocupația din Basarabia nu poate fi decât un punct de plecare pentru desființarea noastră ca popor independent, cu rosturi europene proprii. Ne-am avântat în războiu fiindcă aveam sacra datorie să nu lăsăm nepedepsită încălcarea obraznică din 1940, dar și cu conștiința că eliberând Basarabia și Nordul Bucovinei n'am fi înlăturat primejdia, ci am fi mutat-o doară de pe Prut, pe Nistru. Și am continuat lupta.

Forța militară bolșevică s'a dovedit, în cele 20 de luni, de când ține războiul nostru, imensă ca volum și considerabilă ca pregătire technică, dar nu de neînfrânt. Proba s'a făcut la Odesa, la Cherci, la Sevastopol și la Harcov, pe sectorul românesc, la Kiew, la Smolensk, la Kursk, Viasma și Rjew pe sectorul aliaților germani, unde peste 8 milioane de dușmani au fost scoși din luptă și un imens material de războiu a căzut în mâinele noastre. Această forță combativă sovietică nu va mai putea fi ridicată niciodată împotriva noastră și a Europei civilizate. Ea este pentru totdeauna pierdută ca instrument la îndemâna satrapilor roșii de la Moscova.

Acesta e marele merit al luptei europene din Răsărit de a nimici resursele războinice ale imperialismului roșu pe propriul lui teritoriu, la peste o mie de chilometri distanță de cele mai expuse granițe ale Europei civilizate. Faptul că înaltul comandament bolșevic a mai găsit mase umane și considerabile cantități de materiale să arunce în nimicire, în actuala campanie de iarnă, nu schimbă întru nimic datele esențiale ale procesului început la 22 Iunie 1941. Forța armată bolșevică se destramă în etape, inevitabil, și n'are importanță dacă destrămarea se face mai spre răsărit sau mai la Apus, câtă vreme operațiunile sunt tot pe teritoriul Uniunei Sovietice și încă tot la o mie de chilometri de granițele noastre. Rezerva de oameni și de material de războiu a Uniunei Sovietice nu este inepuizabilă și cu cât comandamentul bolșevic va face mai multă risipă spre a obține avantaje îndoielnice și în orice caz neconcludente, cu atâta biruința va fi mai deplină pentru noi aliații Germaniei în această uriașă luptă.

Războiul începe a fi, de aici înainte, o chestiune de răbdare și de timp. Anul trecut, la aceeaș epocă, armata bolșevică era mai puternică decât va fi anul acesta la sfârșitul iernei, fiindcă în campania de acum a pierdut mari rezerve combative, pe care anul trecut le-a avut intacte și pe care nu le va mai avea la îndemână la vară. Și numai pentru aceste motive putem privi cu încredere și cu calm viitorul.

D. I. Cucu

La comanda unei vedete rapide române în patrulare, în apele Mării Negre.
(S.M.P., Cristian Teodorescu).

INCREDEREA IN VICTORIE

Războiul împotriva Rusiei a fost subestimat de marea majoritate a poporului nostru. Este dealtfel în toate țările o judecată greșită asupra posibilităților de rezistență rusească. Cei mai pesimiști, îi vedeau pe aliați intrând în Moscova în cel mult o lună. Dar, așa după cum a spus-o un ministru german, rușii au reușit să-și camufleze potențialul militar într'un mod vrednic de admirat.

Dârzenia cu care s'au apărat rușii, felul sălbatec cum au dus războiul, risipind fără milă materialul uman pentru obținerea celor mai neînsemnate succese, a pus pe gând pe foarte mulți. Și din optimismul cel mare cu care erau privite mai înainte lucrurile, câți-va slabi de înger au început să vadă totul în negru.

E o greșală de neiertat să-ți subevaluezi adversarul. Este o greșală și mai mare să-i acorzi o importanță mai însemnată decât o are și să renunți pentru un singur moment la gândul victoriei. Numai cei slabi au pierdut întotdeauna războaiele și ne gândim la cei slabi cu duhul, cari se sperie în fața primului insucces.

Un războiu nu constă numai din victorii. Sunt împrejurări, când inamicul, deși mai slab, prinde un moment favorabil și te poate lovi, fără să poți reacționa cu vigoarea de altădată. De aici nu se poate însă trage concluzia că dușmanul tău a devenit superior și de aici înainte toate căile spre biruință îți sunt închise.

Rușii beneficiază într'adevăr, în clipa de față, de o împrejurare care le dă posibilitatea să lovească și ei. Fiecare victorie rusească este însă o victorie plătită scump, căci risipa de material uman pe care o face comandamentul roșu, se va răsbuna foarte repede, în chipul cel mai tragic pentru ruși.

La începutul acestui războiu, rușii aveau în prima linie, tot ceia ce era mai bun ca om și armament. Prin luptele de încercuire date în vara anului 1941, au fost distruși și capturați milioane de oameni și în acelaș timp a trecut sub control germano-român, cele mai bogate regiuni rusești.

A urmat iarna 1941—942, când rușii au încercat recucerirea pământului pierdut. Sforțările rusești, scump plătite, n'au avut nici un rezultat.

Vara anului 1942 a adus din nou ofensiva germano-română în sud. Au fost făcute din nou sute de mii de prizonieri și alte fâșii imense de pământ au fost cucerite, privându-i pe ruși de cele mai bogate zăcăminte de materii prime.

Iarna anului 1942—943 a adus riposta rusească. Rușii au obținut fără îndoială câte-va succese, dar, după cum s'a întâmplat și în trecut, au lăsat să moară milioane de oameni, fără să fi reușit să obțină o străpungere a frontului aliat.

Nu există un singur om de bună credință, care să nu admită că pierderile rusești sunt înzecite față de pierderile germane și ale noastre. Admițând pentru trecut o superioritate în oameni și armament din partea rusească, această superioritate s'a consumat de mult. Masele forțelor rusești în anumite sectoare ale frontului și prezentarea pe alocuri a unei superiorități numerice momentane, nu înseamnă păstrarea încă a unui potențial remarcabil de războiu. Bolșevicii știu foarte bine că ultima replică germano-română va fi dată cu atâta putere, încât nimic și nimeni nu-i va mai putea salva. Ofensiva lor de acum nu este decât o încercare de a amâna cât mai mult această replică.

In Germania se iau măsuri hotărîte pentru ducerea unui războiu total. Noi trebue să fim pregătiți la fel, pentru ca dușmanul nostru de totdeauna să fie călcat cât mai repede la pământ.

Increderea în victoria finală este o datorie firească pentru fiecare român. Am trăit noi vremuri și mai grele pentru a ne lăsa abătuți de părăsirea câtorva chilometri pătrați, pe cari îi vom recuceri peste câteva zile. Colosul rus își macină ultimele puteri, pregătindu-și singur prăbușirea. Svârcolirile sălbatece ale balaurului roșu nu sunt decât spasmele morții.

RECUNOȘTINȚA PATRIEI

Monitorul Oficial din 5 Februarie 1943 publică un decret lege pentru înaintarea în grad onorific a ofițerilor și subofițerilor mari mutilați din războaiele României. Decretul lege prevede că atât marii mutilați din războiul pentru reîntregirea neamului cât și cei din războiul pentru dezrobire, au dreptul la înaintare în grad, în mod onorific, odată cu ceilalți camarazi din promoția lor.

In expunerea de motive, d. ministru al Apărării Naționale, general Pantazi spune între altele: prin această lege se dă satisfacție și marilor mutilați din războiul 1916-1921, cu atât mai mult, cu cât nimic nu ar justifica o diferențiere de tratament între acei cari își fac datoria față de Patrie azi și acei cari și-au făcut-o ieri cu acelaș spirit de jertfă".

Intr'adevăr dacă lucrurile sunt trecătoare, Patria este eternă. Toți acei cari s'au jertfit pentru Patrie, în toate timpurile, au binemeritat dela Ea.

Decretul lege din 5 Februarie 1943 face parte din seria infinită de măsuri luate pentru cinstirea jertfei celor cari și-au făcut și își fac datoria. Niciodată, un guvern n'a fost mai grijuliu decât guvernul de azi, pentru soarta urmașilor celor căzuți pe front sau a celor cari s'au reîntors mutilați depe câmpul de bătaie.

Să ne gândim la situația unui ofițer, care și-a ales această carieră din dorința de a putea servi cât mai bine Patria. Trimis pe front, un obuz sau un glonte i-a sfârtecat un braț, un picior sau i-a furat lumina ochilor. Reîntors acasă, nu mai poate face parte din cadrele armatei, unde a intrat cu atâta drag și pentru care a înțeles să trăiască toată viața. Anii trec și în acest timp camarazii săi de arme își îmbogățesc epoleții cu noui trese. Marele mutilat ar fi avut aceiași situație mulțumitoare, dacă jertfa sa nu i-ar fi răpit această ocazie. Iată însă că legiuitorul îl pune în acelaș rând cu cei cari își pot face și pe mai departe serviciul și marele mutilat poate ține pas la avansare cu toți camarazii săi de arme.

E una din satisfacțiile morale pe cari Mareșalul Antonescu o dă celor mai vrednici fii ai țării, alături de atâtea alte satisfacții menite toate să le asigure existența și dreptatea.

Nimeni dintre cei plecați pe întinsele câmpii rusești sau dintre cei cari au luptat pe alte meleaguri nu s'au gândit la satisfacții materiale sau morale. Ei s'au jertfit cu gândul la familie și avutul pe care îl apărau în spatele frontului.

Dragostea de țară nu cere recompense. Totuși Patria care nu înțelege să-și răsplătească fiii cei mai buni, nu înțelege să împlinească legile firii. Țara noastră a știut întotdeauna să se supună acestei legi.

Ion Munteanu

Pagina Literară

INTOARCERE SPRE FRONT

NOTAŢII DE RĂZBOIU

de Lt. rez. GH. CANTACUZINO

Pe şoseaua mocirloasă înaintau doi drumeţi obosiţi. Ploua mărunt şi fără vânt. Lumina lunii străbătea ceaţa cu greu Mergeau tăcuţi unul lângă altul. Afară de dâra mai albă a drumului nu se zărea nimic. Numai din timp în timp un copac fantomatic îşi desemna silueta chinuită pe fundalul nopţii. Rar, o bubuitură surdă anunţa apropierea frontului.

— „N'o să mai treacă nici o maşină. Stai puţin să-mi dau raniţa jos".

— „Hai să mai mergem. Nu mai avem mult până la satul de lângă pod. Om găsi noi acolo o casă de creştini să ne odihnim până în zori. Mâine tot o să ajungem la companie".

— „Şi acum un an eram pe drum în noaptea de Ajun... în Crimeea". — zise unul.

Ceaţa începu să se ridice. Se auzi un lătrat de câine.

— „Să ştii că satul e aproape.

— „Să dea Dumnezeu! Că tare îmi atârnă greu raniţa".

Mai merseră un timp. Lătratul câinelui se auzi mai desluşit. De după un gard de uscături apăru căciula unei case. Impinseră poarta ogrăzii şi bătură puternic la uşă. Niciun răspuns dinăuntru. In noaptea tăcută doar picurile grele se auzeau căzând din straşină pe pământul umed. Mai bătură. Inăuntru, un copil începu să plângă. Se auzi zgomotul unui zăvor. Uşa se întredeschise întâi. „Ruminsky soldat. Es evarlir?" — „Es popalst".

In casă focul se stinse. „Nea Matei, aprinde un chibrit şi scoate lumânarea din raniţă". Copilul plânge din ce în ce mai tare. O voce de femeie îl dojeni. Insfârşit lumina se lovi de pereţii albi şi de tavanul cu bârne, dând formă fiecărui obraz. Femeia mai tânără, care dormea cu copiii într'un pat, se sculase îmbrobodindu-şi capul. Plânsetul se opri. Cele cinci fiinţe se priviră. Soldaţii răzimaseră raniţele de zid. Baba aruncă un braţ de coceni peste focul care începu a lumina vatra. Căsuţa se înveseli şi un surâs se schiţă pe obrazul fiecăruia.

Nea Matei avea o faţă matură de om încercat. La celălalt, trăsăturile păstraseră ceva din impreciziunea tinereţii. Primul făcuse războiul dela început, iar celălalt sosise numai în primăvară. Fuseseră la ei acasă şi acum se întorceau pe front. Tocmai de Crăciun. Aşa e viaţa soldatului, grea şi cu clipe puţine de răgaz.

Nea Matei îşi roti privirea prin încăpere, se aplecă peste patul în care copiii somnoroşi erau culcaţi.

— „Sunt de vârsta a lor mei", zise el luând pe cel mai mic în braţe.

— „Măi Marine, — zise el privind la încăperea sărăcăcioasă, în colţul căreia licărea aurul unei icoane, — parcă suntem în căsuţa babei Ilinca. O ştii pe baba Ilinca?"

— „Aceea care stă lângă cimitir şi se fereşte lumea din calea ei. Se şopteşte despre dânsa că ar fi vrăjitoare".

— „Fugi de-aici, lumea e rea, e o femee cu necazuri, care n'a fost ajutată de soartă. Dar până una alta, scoate pâinea, scoate şi sticla de vin adusă de acasă. Sunt sigur că ăştia n'au mai mâncat pâine de mult. Să împărţim cu ei puţinul pe care-l avem".

Soldaţii tăiară pâinea în felii groase, turnară vinul în căni. Baba aduse un castron de supă păstrat pentru a doua zi. Şi ea împărţea cu oaspeţii târzii puţinul pe care-l avea. Copiii se sculaseră şi ei. Mâncară cu toţii în tăcere.

— „Hai să ciocănim!" zise Nea Matei. „Să vă ajute Dumnezeu, pe voi cei care ne-aţi primit. Şi hai noroc Marine, să ne ocrotească Dumnezeu ca să ne revedem sănătoşi acasă".

— „Să dea Dumnezeu. Hai noroc!"

Tăcură iar. Doar focul şoptea ceva nopţii. Femeile şi copiii se culcară.

— „Măi Marine, hai să facem şi noi acelaşi lucru, căci mâine în zori plecăm. Raniţele sunt grele şi drumul e lung".

— „Lung, Nea Matei, tare lung".

Se culcară pe podea, lângă vatră, înfăşuraţi în păturile lor. Casa se întuneca treptat. Se auzea numai suflarea celor care adormiseră. Dar cei doi soldaţi întinşi unul lângă altul nu puteau să doarmă. Nea Matei aprinse o ţigară. După o lungă tăcere Marin întrebă:

— „Care a fost povestea cu baba Ilinca? Eu nu ştiu despre dânsa decât ce spun gurile rele... şi sunt multe în sat. Am auzit şi eu că face farmece, umblă noaptea în cimitir, opreşte oamenii în drum, se uită drept în ochii lor şi le vesteşte jale ori necazuri".

— „Ei, nu e tocmai aşa. Să-ţi spun şi ţie despre câte îmi aduc aminte.

Eram copil. Era într'o noapte de Ajun; acum mulţi ani în urmă, o noapte de Ajun mohorâtă şi ceţoasă ca şi asta. Ne culcaserăm flămânzi, căci ţinuserăm postul. Ne era cu atât mai foame, că auzeam pe mama umblând la castroane, la cuptor şi la plită. Pregătea din timp bucatele pentru a doua zi. Un miros de prăjituri umpluse casa, nelăsându-ne să adormim. Ştiam că Moş Crăciun avea să vie a doua zi la şcoală, să împartă darurile, dar tot mai speram că s'o fi răsgândit şi că va veni să bată la uşa casei noastre noaptea.

Şi într'adevăr, într'un târziu bătu cineva. Mă ridicai într'un cot. Mama trase o oală grea pe marginea plitei, se şterse cu colţul şorţului pe mâini şi merse să deschidă. Dar nu era vocea lui Moş Crăciun, era o voce plângăreaţă de femeie. Pe urmă auzii iar vocea mamei. — „Nu se poate", zicea mama. „Tu eşti Ilinca, fata morarului Petre Stan. De unde vii? nenorocito? Aicea toată lumea te crede moartă de mult. Ai tăi au răposat cu toţii jălindu-te. Nici noi nu mai credeam să te revedem vre-odată. Stai colea lângă foc să te ospătez".

Femeia care intrase cu mama în cameră era îmbrăcată în zdrenţe ca o ţigancă. Părul îi atârna soios pe obraz. Era slabă şi încovoiată parcă ducea o mare povară în spinare. Mama se răsti la noi văzându-ne trezi, ne trase plapuma peste ochi şi pe urmă începu să ospăteze pe străină. O auzeam cum soarbe lung din lingură ciorba caldă. Timp îndelungat cele două femei tăcură. După ce străina păru a se fi săturat, mama începu să-i pună întrebări.

— „Dar bine, Ilinco, ce s'a întâmplat cu tine? După ce ai dispărut, te-au căutat în gârlă, în lac lângă moară, în pădure. S'a dat sfoară în ţară de dispariţia ta. Au umblat pândari pe toate potecile judeţului. Maică-ta te-a aşteptat, te-a aşteptat până în ziua morţii".

Femeia tăcea. Mama întreba mereu. Insfârşit, cu o voce totodată plângătoare şi aspră, întrebuinţând câteodată stranii cuvinte pe care nu le înţelegeam, străina începu a povesti de nişte ţigani ursari care o furaseră trecând prin sat, de drumuri lungi parcurse prin străinătăţi, de oraşe mari cu biserici ridicate până în nori, de corăbii, de ape fără ţărm, de ţări în care veşnic e cald. Incetul cu încetul ieşisem de sub plapumă şi ascultam, răzimat într'un cot, minunata poveste. Mama uimită rămăsese cu mâna la gură şi privea îngândurată la acel copil pierdut, care se întorcea îmbătrânit şi bolnav în satul din care plecase şi unde nimeni nu-l mai cunoştea.

Deodată străina, care îmi simţi privirea, se întoarse, mă privi lung cu nişte ochi mari şi negri, (parcă-i văd şi acum) cu licăriri de jăratec şi îmi spuse: — „Ce asculţi, băieţaş? Povestea asta nu e pentru a adormi copiii. Şi tu vei călători mult prin străinătate, prin lumi făr' de hotare".

Eu încremenii. Mama se supără şi îi zise: — „Vai, Ilinco, după ce te-am ospătat vii în casa mea cu piază rea. Ce îi urseşti copilului acesta nevinovat?"

— „Nu ursesc nimănui nimic. Nu sunt o vrăjitoare. Nu sunt decât o biată femeie care a îndurat multe. Şi sunt clipe când pot dichisi viitorul în privirea alorlalţi. Nu te speria. Dacă copilului îi este dat să se înfrăţească cu drumul, să ştii că nu va fi nici mai fericit, nici mai nefericit decât altul".

Intorcându-se iar spre mine, ea scoase din sân o cruciuliţă de os şi mi-o întinse.

— „Ţine-o băiete. Poart-o întotdeauna la gât. Ea te va păzi şi când vei drumui departe în necunoscut, te va ajuta să te întorci acasă".

In noaptea aceia, n'am mai dormit, atât mă speriasem. Imi părea rău că n'o ascultasem pe mama şi că nu rămăsesem sub plapumă.

Cruciuliţa de os am purtat-o mereu la mine. Când e lupta mai aprigă şi larma bătăliei mai mare, simt cum îmi arde pielea şi-mi amintesc de ea!"

Asta e povestea babei Ilinca, baba care trăieşte acum, tare gârbovită şi bătrână, la marginea satului, lângă cimitir, într'o căsuţă aidoma ca asta.., de mi-am adus aminte de ea.

Şi acuma, să dormim, căci ştim prea bine că Moş Crăciun n'o să mai bată în uşă noaptea asta".

— „Nu! răspunse Marin. Moş Crăciun ne aşteaptă la companie pe poziţie".

— „Ai dreptate.. Mâine pe poziţie".

— „Mâine".

Şi ca răspuns la vorbele lor se auzi un bubuit prelung în noapte.

SNOAVE MOLDOVENEŞTI

de TRANCU-IAŞI

Victimele Ruxănditei

Mândră şi frumoasă fată era pe vremuri la noi la Iaşi, Ruxăndiţa din mahalaua Tataraşului.

Băeţii mureau după ea. Peţitoarele se ţineau lanţ în casa Coanei Lisaveta, bunica Ruxănditei.

Insfârşit Ghiţişor „reghistiator" la judecătorie reuşeşte s'o ia de soţie, rămânând bietul Ştefanache, copistul dela tribunal, cu „buzele umflate"!

Au trecut ani de-atunci şi vizitatorii dela ospiciul Golia puteau să asculte explicaţiunea paznicului cu privire la nebunii din diferite celule.

Celula nr. 4: Ştefanache, văitându-se şi bătându-se cu capul de pereţi.

— De ce-a înebunit oare. — întreba vizitatorul.

— Aista a fost amorezat de d-ra Ruxăndiţa şi n'a putut'o lua de nevastă.

— Săracul!

Şi vizitatorul trece mai departe.

Celula nr. 5: Ghiţişor pus la cămaşe de forţă, vrând să se svârle dela etajul al 2-lea al casei de nebuni.

— Dar aceasta?. — întrebă curios vizitatorul.

— Apoi, aista a fost bărbatul Ruxănditei!

Ertaţi-ne, d-le Primar!

Au trecut trăsurile spre primărie.

Nora cu părintele ei, soacra mare, soacra mică, martorii, invitaţii, tot convoiul unei nunţi.

Lumea nerăbdătoare aştepta elementul absolut necesar pentru celebrarea căsătoriei: Ginerele!

După vre-o jumătate de ceas o birjă în care se afla un tânăr cu chef, însoţit de doi tovarăşi „criţă" se opreşte în faţa Primăriei.

Ginerele intră susţinut de amici, în sala de ceremonie, luându-şi locul lângă... „viitoarea"

Directorul stării civile începuse a pronunţa solemnele cuvinte care străbat ca un fior în inimile asistenţilor:

„Bine-voiţi, vă rog, Domnule Primar..." Deodată „Domnul Primar"... observă că ginerele este beat mort...

Enervat, suspendă oficierea căsătoriei şi cheamă pe un bătrân din familie spunându-i la ureche:

— Nu vi-i ruşine să veniţi cu ginerele în halul acesta de beţie?

— Ertaţi-ne, domnule Primar, răspunde jenat bătrânul, dar când e treaz nu vrea să se însoare.

Icre negre

— Se apropie sărbătorile, coane Costachi, şi nici tu lemn în casa, nici tu făină pentru o leacă di turti pentru copchii, nimică, zău nimică..

— Ţi-am mai dat, mă Todiriţă, ţi-am dat şi iar ţi-am dat...

— Mai fă o încercare, coane Costachi...

Şi conu Costachi scoate bumaşca de-o sută şi-o dă lui Todiriţă.

— Sărut mâna coane Costachi. La mulţi ani sărbătorile! Trăiască coana Ilenuţa, trăiască duduia Mândica!

Nu trece ceasul şi conu Costachi dă pe la Ermacov, băcanul de pe strada Lăpuşneanu, să cumpere câte ceva pentru casă.

Pe cine să vadă la un colţ, cu o farfurie de icre negre în faţă? Pe Todiriţă!

— Apoi bine, bre omule! Spui că-ţi ghiorăe matele de foame şi în loc să duci parale la copchii, tu mănânci icri negri? Să poate una ca asta?

— Ce să fac, coane Costachi? Când n'am parale, nu mănânc icre negre. Dacă n'oi mânca acum când am două trei parale înseamnă că moare omul fără să mănânce niciodată icre...

Propaganda străină prin radio acționează prin falsificări intenționate și prin minciuni greu de verificat. Renunță deci de a mai asculta posturile străine de radio. E necinstit și în general interzis.

TINERII NOȘTRI AVIATORI

Am scris de-atâtea ori în coloanele acestei gazete ostășești, despre aviatorii noștri și despre mărețele lor fapte de arme. Tânără și fără experiența dură a războiului, aviația română a luat parte cot la cot cu aceea a marelui Reich, la toate luptele grele ce s'au dat pe frontul răsăritean. Mulți așa ai ei au trebuit să înscrie cu sângele lor biruințele nemai întâlnite din acest război.

Zicem nemai întâlnite pentru că într'adevăr, în ce război s'a mai pomenit ca un singur pilot să se lupte c'o întreagă escadrilă vrăjmașă și, înfruntând furia focurilor concentrice, să doboare o bună parte din avioane, sau un infanterist cu grenada în mână să meargă singur la tancul inamic și să'l distrugă. Războiul contra bolșevismului a dat la iveală adevărate comori de eroism, exemple de vitejii cu care istoria noastră se va mândri de-apururi.

Aviatorii noștri au corespuns tuturor misiunilor: fără să se gândească la primejdii, contribuind în cea mai mare măsură la izbânda comună. Mulți dintre ei nu s'au mai întors. Au rămas pentru totdeauna printre molozurile reci ale Stalingradului sau prin zăpezile mari ale Caucazului, ducând până acolo gloria și civilizația. Pentru aceștia s'a oficiat un parastas Sâmbătă 6 Februarie la care a asistat și d. general Jienescu, ministrul aerului. Se cade să ne gândim la acești ne'nfricați eroi în aceste momente de încordare supremă și să lăsăm să ne cadă pe pleoape lacrimile recunoștinței veșnice, înțelegerea supremă a jertfei lor. De-acolo de unde trupurile lor au căzut pentru liniștea și viitorul țării, candela credinței pentru care au murit, veghează zi și noapte asupra neamului și a destinului nostru glorios.

Alături de ceilalți eroi ai noștri, și mai cu seamă alături de sfinții de la Stalingrad să așezăm în memoria noastră și pe tinerii aviatori căzuți pe câmpul de onoare, cari n'au știut ce-i odihna și cari au înfruntat moartea ca pe nimic. Ci astfel de pietre de hotar fixate definitiv pe frontierele noastre sufletești, porniți cu gândul curat de a învinge sau a muri, apărând o cauză care este a întregei lumi civilizate, Patria noastră nu va pierde niciodată vreo luptă.

Mărturie avem faptele strămoșilor noștri înscrise în cartea neamului, ale ostașilor noștri dela soldat și până la general, și-atâtea victorii în spate.

Constantin Saloia

IMPLINIREA DE MÂINE

Epopeea luptătorilor pentru cruce și civilizație, dela Stalingrad, care ca în legendele antice, s'au sacrificat până la ultimul om pentru a înălța un ideal în fața lumii și a istoriei și pentru a-și deschide drum spre împlinire, a avut darul să reaprindă și să întărească și mai mult voința de luptă a popoarelor pornite în marea cruciadă. A fost ca o lovitură de clește într'o grămadă de tăciuni, care face să țâșnească flacăra nouă, purificatoare. În fața acestei mărețe pilde de jertfă împlinită pentru Patrie și pentru izbânda marilor idei ale veacului, pentru care se duce crâncena luptă de astăzi, omenirea întreagă a rămas în admirație și prosternare. Prin ea a reînviat eroismul legendar! Prin ea am înțeles ce culmi de azur poate să atingă sufletul omului în sborul lui spre ideal! A te sacrifica pe tine ca persoană fizică, pentru a face să trăiască și mai puternic o idee! Ideea pe care jertfa luptătorului pentru împlinirea ei, o îmbracă în aureolă, o face nemuritoare. Cu cât o idee are mai mulți jertfitori pentru izbânda ei, cu atât ea va'nvinge mai curând și va dăinui mai mult.

Toate popoarele aliate în marea cruciadă împotriva bolșevismului, au simțit, prin sufletele milioanelor de cetățeni și soldați, forța morală a bătăliei pentru Stalingrad și a sacrificiului, care a rămas ca o poruncă pentru toți de a duce mai departe lupta, până la victoria finală.

Bătălia dela Stalingrad a înălțat eroismul camaraderiei și frăției de arme româno-germane, pe culmea cea mai înaltă pe care se poate înălța camaraderia a două popoare în luptă. Frăția prin luptă și moarte, iată ceeace de nimic nu poate fi învins, ci, din contră, ea este sortită să învingă și peste oameni și peste veacuri, odată cu ideile luminoase pentru care popoarele au pornit la luptă.

Sfârșitul bătăliei dela Stalingrad a înălțat spiritele popoarelor cruciate într'o conștiință reînnoită și într'o voință și mai dârză de a nimici inamicul și ideile bolnave pe care el vrea să le împrăștie ca pe o otravă asupra lumii. Voința aceasta a fost manifestată cu ardoare și răspicat în toate țările aliate în lupta contra bolșevismului. Și, cum este cunoscut, că, în aceste țări, voința înseamnă realizare pe loc a ideilor practice, într'o impresionantă colaborare a tuturor forțelor națiunilor, s'a trecut la înfăptuirea lor. Germania a făcut, din nou, cunoscută lumii întregi voința ei nesdruncinată, de a duce până la victorie, prin toate mijloacele, sforțarea ei războinică. Perfectul aparat de stat, care avea de mult în studiu, această posibilitate a trecut la măsuri care-i vor transforma în scurt timp într'o realitate. Pentru Germania și pentru aliații ei, această realitate se numește războiul total. Toate energiile națiunii sunt astăzi chemate ca, într'o sforțare uriașă, care va depăși tot ceeace s'a cunoscut vreodată în trecutul omenirii, să lupte și să învingă.

„În acest războiu nu vor fi învinși și învingători—a spus Fuehrerul Adolf Hitler în ultima sa cuvântare — vor fi numai supraviețuitori și distruși". Aceasta înseamnă că nici un compromis nu poate să existe. O lume nouă și-a cerut dreptul la viață. Acest drept i s'a refuzat mereu. Astăzi vorbesc armele. În mărețul marș spre viitor, popoarele tinere duc lupta care va da strălucire de astru și putere de veșnicie, împlinirii lor de mâine...

Mihail Șerban

GÂNDURI DE SOLDAT IN A DOUA IARNĂ IN EST

Din scrisoarea unui subofițer german

Comparativ cu aceeaș perioadă din anul trecut, de astădată a domnit o vreme deadreptul blândă. Perioada de noroi a fost scurtă. In afară de aceasta, se făcuse încă din toamnă totul pentru a se rezista viscolelor înghețate ale răsăritului: se construiseră adăposturi din bușteni și cazemate, pretutindeni ședeau micile sobe portative gata să primească așchiile pâlpâitoare sau mangalul fără fum pentru cazemate și adăposturi.

Iarna a venit anul trecut cu o asprime aproape necunoscută chiar în răsărit. Și faptul că totuș am biruit-o, că înfricoșătoarele viscole cu temperaturi sub 40 de grade nu ne-au lovit mortal, se datorește ostașilor de aici din linia întâi.

Ei nu spun nimic despre eroismul lor, nimic despre ceasurile și zilele, în care se aflau cu degetele înghețate într'un troian de zăpadă în spatele unei mitraliere, care nu mai trăgea, nimic despre asalturile bolșevicilor, care au trebuit să fie respinși cu patul puștii. Nimic din toate acestea. Erau dela sine înțelese.

Coloana de mercur din termometru nu depășește nici chiar la soare punctul zero și noaptea coboară până aproape de gradațiunea 20. Iarna aceasta este totuș suportabilă, e ca o soră prietenoasă a înaintașei sale. E drept, în unele nopți vâjiie crivăț înghețat dinspre răsărit, saluturi geroase din Siberia. Dar noi suntem înarmați: santinelele sunt de mult îmbrăcate în blănuri groase cu mâinile și urechile acoperite de lână călduroasă cu picioarele vârîte în cisme de blană și pâslă. Motocicliștii au pe deasupra combinezoane groase, astfel încât par niște urși în blană de iarnă. Asta nu însemnează că nu simțim iarna. Când, în față, artileria își începe focul prin surprindere, când ne târîm prin rețele de sârmă și printre mine, șubele groase sboară în cazemate, căci într'o asemenea situație ele constitue o piedică. In luptă trebuie să te poți mișca ușor, mai ales în acțiunile de șoc și recunoaștere. Apoi însă urmează ore, în care-ți poți încălzi membrele înghețate la soba fierbinte. Când nu bate crivățul, iarna nu este mai plăcută decât toamna cu zilele ei de ploaie, cu drumurile desfundate și cu noroiul vâscos din tranșee.

Grele sunt nopțile lungi. Pe la trei după amiază este deja cu totul întuneric și înainte de ora șapte dimineața nu se luminează. In aceste ceasuri lungi gândurile nu pot fi stăpânite, ele nu rămân întotdeauna pe drumurile prescrise, pot deveni o meditare dureroasă. Omul de-acolo din față, dintr'o încovoietură a tranșeii este aruncat deodată, în lungile ceasuri de noapte, în îngrozitoarea singurătate cu el însuși. Lipsește aici tot ceeace altă dată constitue timpul și-i dă un înțeles.

Dincolo, lângă aerodrom se află în lungi șiruri cruci de mesteacăn pe movile de pământ mereu proaspete. Acesta este domeniul morții. Dar tocmai atunci când puterea distrugerii pare a fi cea mai mare, când granatele vâjiie pe cer ca într'un singur fluviu puternic, când loviturile cad la stânga și la dreapta, atunci omul scoate din adâncul sufletului său forța, ce i-a fost dată și care-l face mai tare decât acest iad deslănțuit. Atunci spiritul triumfă asupra corpului. Camarazii de sub movilele de lângă aerodrom trăesc mai departe în noi: spiritul lor, sufletul lor trăește mai departe cu noi, în noi.

Nimic nu este mai cu dor așteptat în aceste zile decât poșta. In zilele acestea scrisorile sunt mereu citite. Ele întrerup convorbirile asemănătoare cu camarazii. Gândurile nu se întorc numai în interior, ci ele se îndreaptă foarte des spre patrie. Și scrisorile ies în întâmpinare, răspund la întrebări, ce apar deodată ca niște liliaci ce pâlpâie din aripi. Acasă e totul în ordine, ei privesc cu încredere într'acolo, hotărîți să facă totul și să dea tot ce le stă în putere. Din scrisorile de acasă primim noi puteri și astfel scrisorile pe care curierul le duce din prima linie prin zăpadă și viscol la oficiul militar poștal, scrisorile pentru cei dragi de acasă, sunt și ele la rândul lor noi crainici dătători de putere. Este un circuit continuu de încredere, forță și credință între patrie și front. Lucrul acesta rămâne deseori inconștient, de cele mai multe ori nerostit, dar cu atât mai puternic. Și astfel voi cei de acasă trebue să știți: revederea cu iarna aici, în răsărit, ne-a găsit pregătiți, asprimile ei îngrozitoare i-au fost răpite și voința noastră e mai puternică decât toate greutățile, pe care ni le poate pune înainte.

Subof. Karl Heinz Ulrich

Broșurile, tablourile, emisiunile de radio și svonurile sunt răspândite de inamic nu pentru a-ți arăta adevărul, ci pentru a-ți otrăvi sufletul și a te îngenunchia. Păzește-te!

BUNURI SUFLETEȘTI

Războiul de astăzi peste distrugerile și durerile care le aduce cu sine, ridică în acelaș timp probleme vitale pentru viitorul omenirii. Pe câmpurile de luptă nu se ciocnesc numai două voințe contrarii ci se închează mai ales noul suflet al omului de mâine. Un suflet, neapărat călit în toate focurile crâncene ale marilor încercări, dar nu mai puțin dedat zărilor deschise pentru vis și contemplație. Adică ceea ce a constituit bunurile morale ale Europei civilizatoare, din totdeauna. In această privință, nimic nu o desminte și nimic nu o depășește, căci un bun al sufletului nu se poate cumpăra nici vinde. El face parte din însăși structura ființei tale, te naști cu el precum dispare odată cu tine. Este tocmai ce a consolidat trăinicia continentului nostru sbuciumat, însă așa de strălucit reprezentat prin forțe culturale.

De aceea, astăzi, grija de civilizație ca și de problemele culturale stă pe primul plan la popoarele care luptă cu întunericul cotropitor al hoardei din răsărit. Experiența marșului biruitor din Rusia ne-a arătat, în toată groaznica ei păgânitate, ce pericol ar însemna pentru întreaga liniște europeană ca și pentru comorile ei spirituale, omul gol, lipsit de cea din urmă simțire omenească, omul cavernelor, din necuprinsul iad bolșevic.

Așa că popoarele care luptă acolo își caută cu înfrigurare, chiar în clipele de față, drumul acestor preocupări. După cunoașterea reciprocă, mai bine zis înfăptuirea de pe câmpurile de luptă, nu rămâne de găsit decât posibilitățile unor realizări cât mai depline.

In ce ne privește, noi ca popor, am știut întotdeauna să prețuim bunurile spirituale oriunde s'au ivit ele. Neam, cu atâtea doruri și atâtea năzuințe, neamul românesc și-a găsit de cele mai multe ori sprijin și îndemn în chiar aceste manifestări, în aceste izvoare de izvoare de apă vie, le-am zice. Dau dovadă via activitate întreținută în acest scop, timpul din urmă. Am luat parte, de pildă la toate expozițiile organizate în Italia, Germania, Franța, Spania, Turcia, Bulgaria, arătând în felul acesta, odată mai mult, tezaurul artistic al țăranului român, acelaș țăran care luptă în războiu tot așa cum simte și cuprinde adevărata frumusețe, în timp de pace.

George Dorul Dumitrescu

HAZURI

Pricina

— Dece plângi, băeţaş?
— Plâng deoarece fratele meu a căpătat vacanţă, şi eu nu.
— Dece n'ai căpătat şi tu vacanţă?
— Fiindcă încă nu merg la şcoală!

La şcoală

— Popescu Sandu!
— Prezent!
— Părinţii tăi stau cu chirie?
— Da!
— Bun! Ia să-mi spui tu care-i rezultatul dacă tatălui tău îi cere băcanul două mii lei, proprietarul cinci mii, cismarul două mii lei?
— Rezultatul?
— Da!
— Noaptea ne mutăm în alt cartier!

Doctorii!

— Ce mă fac, domnule doctor? Nu! aşa că sunt bolnav greu?
— Nu, domnule! De aceiaşi boală am suferit şi eu şi m'am făcut bine?
— Da! Dar dv. n'aţi fost la nici un medic!

Basme

Bunicuţa povesteşte lui Ionel basmul cu lupul şi mielul.
— ...Şi lupul a prins pe miel şi l-a mâncat...
— Vai, săracul miel! Şi de ce l-a mâncat lupul?
— Fiindcă n'a fost cuminte!...
— Da? Dar mai bine că l-a mâncat!
— Dece?
— Păi altfel l'ar fi tăiat măcelarul din colţ şi noi l-am fi mâncat!

Familie cumsecade

Lili se află cu prietenul ei Sandu la un restaurant modern, adică mai precis la un local de noapte.
— Auzi, Lili? Ce-ar zice mama ta dacă te-ar găsi aici cu mine?
— Ar zice să nu-i spun tatii!...

ALTE LUMI!...

Soţia: *Iar pleci? Acum doi ani spuneai că eu reprezint întreaga lume pentru tine!*

Soţul: *Da! Acum doi ani! Intre timp mi-am îmbogăţit cunoştinţele geografice, descoperind alte lumi!*

OMUL CELĂLALT

Se părea că beţia lui Ion Popârlan e fără leac. Zadarnic îi făcea coana Miţa în fiecare seară tărăboi, zadarnic i-au zis şefii lui dela c.f.r., zadarnic s'a amestecat în treaba asta şi naşul lor. Degeaba. Nae bea pe frânte şi nu numai atâta, dar niciodată n'aducea mai mult de un sfert de leafă acasă. Restul la cârciumar.

—Ai să te faci palate arde-l-ar focu'! făcea coana Miţa.

— Las' să te fac! Că eu n'am pentru ce! Să am şi eu un copil şi-atunci n'aş mai bea! Aş avea pentru ce să muncesc! Pentru ce mă trudesc? Doar pentru tine? Nu! Ia să am un copilaş! Aş deveni alt om! Şi n'aş mai bea!

Vorbele lui, pe cum că ar „deveni alt om" a pus-o pe gânduri pe coana Miţa. In definitiv avea dreptate! Şi mai cu babele, mai cu doctorii, mai cu ajutorul lui Ion al ei, a reuşit coana Miţa să-şi vază visul cu ochii.

Când a auzit Ion al nostru cum stă chestia şi mai ales că are un băiat, bucuria lui n'a mai cunoscut marginile şi a făcut-o lată de tot. Dar în acelaş timp i-a jurat soţiei:

— Dragă, să trăeşti! Să ştii că de azi devin alt om! Să mă bată Dumnezeu dacă te mint!

— Bine bărbate! Să te văd!

— Oho! Tu nu ştii cine sunt eu! Când am zis ceva s'a făcut!

A trecut un timp destul de îndelungat, în care Ion al nostru n'a mai băut. Pasă-mi-te, îi venise omului — vorba românului — seaun la cap. Şi era şi el fericit, şi nevastă-sa şi copilul creştea de-ţi era mai mare dragul.

Asta însă până 'ntr'o zi când Ion al nostru scăpă boii. Şi 'ncă zdravăn de tot, că Ion deabia putu să intre în curte... Coana Miţa îl şi luă în primire:

— Bine mă Ioane, cum ne fuse vorba? Parcă ziceai că n'ai să mai bei!

— Cum?

— Nu ziceai tu că nu mai bei? Că ai devenit alt om?

— Da, aşa e! Alt om! Zău aşa! L'am gonit pe beţivul ăla şi a venit în locul lui un om cumsecade, alt om. Dar astăseară când treceam pe lângă cârciuma lui Paul, mi-a ieşit înainte omul ălălalt: beţivul, şi nu m'a lăsat, al dracului stricat, până n'am intrat în cârciumă. Şi d'aia m'am îmbătat! Beţivul omul celălalt e de vină!

NASUL LUI CUPIEF

Ivan Cupief şi Igor Cerbacev erau buni prieteni. Mobilizaţi la aceiaşi unitate de către Stalin ei au pornit şi fără luptă unitatea lor a ocupat Basarabia. Oştile creştine însă au pornit iureşul pentru pedepsirea lăcomiei tovarăşului dela Moscova şi cei doi prieteni fură siliţi să plece cu unitatea lor aşa cum au venit. Dar nu s'au dus spre Siberia ci au rămas să apere Odesa. Norocul însă l-a făcut să cadă prizonieri şi fată-i pe amândoi intraţi într'un lagăr.

Cupief mai nenorocos decât prietenul lui, fusese rănit de o schijă, bat-o vina, drept la faţă, rupându-i pur şi simplu, nasul. Ce s'a văitat bolşevicul şi de durere, dar mai ales de lipsa nasului! Ce lacrimi n'a vărsat el de necaz!... Şi într'adevăr cam avea dreptate: cu ce „nas" să mai iasă el în lume, dacă nu fusese în stare să-şi păstreze nasul pe care Dumnezeul în care nu mai credea i-l aşezase în locul cuvenit? D'aia ciuda lui era mare şi nu putea suferi în nici un chip să vorbeşti ceva de nas! Se gândea imediat că-şi bate joc de el şi se făcea foc. Nici pomeneală să-i mai arăţi vre-o oglindă! Că praf o făcea!

Nu puteai — să mă ertaţi, — să te ştergi la nas în faţa lui, că era foc! Zicea că numai pentru el făceai asta! Şi pe deasupra mai era şi încăpăţânat, că nu voia să recunoască faptul că o schijă românească îi rupsese nasul. De lucrul acesta ştia tot lagărul. Şi deacein deseori se legau de „nasul" bietului Cupief, care de mult era doar o amintire.

Intr'o zi tălmaciul lagărului găsi de cuviinţă să se lege de el.

— Ei, Cupief, cum te afli azi?

— Bine! Sunt sănătos şi nu-mi pasă de altceva!

— Ai dreptate. Sănătatea e cel mai bun dar al lui Dumnezeu pentru om. Dar cum e chestia cu nasul?

— Care nas?

— Ei asta-i! Nasul tău! Că văd că nu-l ai! Pe unde l-ai lăsat?

— Nu l-am lăsat nicăieri!

— Atunci unde este?

— Unde este? Nu l-am avut! zise roşu de mânie şi tare încurcat.

— Cerbacev, a avut nas sau nu?

— Oho! Şi'ncă ce nas!... zise acesta.

— Auzi? De ce nu spui, măi omule, că ţi l-a sfeterisit o schijă românească pe front?

— Fiindcă nu-i aşa!

— Zău? Atunci unde ţi-l-ai lăsat nasul?

— Nu l-am lăsat nicăieri!

— Da? Bun! Dar unde e?

— Păi l-am muşcat eu! Eu singur! Şi l-am scuipat jos ca pe un lucru de nimic!

— Ia te uită drăcie! De ce toată chestia aceasta?

— Fiindcă m'am supărat pe el!

— Da! Poate că ai dreptate! Dar rogu-te să ne spui cum l-ai prins să-l rupi aşa de crâncen şi cu atâta duşmănie, că oricât ai vrea să spui, nasul e mai sus decât gura!

— M'am suit pe un scaun! lămuri Cupief plecând scrâşnind din dinţi, galben de mânie.

SFAT PLUTOCRATIC

Roosevelt: *Bine, te înţeleg, mi-ai spus că Anglia va lupta până la victoria finală! Dar a cui va fi?*

Churchill: *Păi d'aia am venit la Casablanca! Credeam că ştii d-ta!*

SCURT... ŞI PRECIS!

— Vrei să mănânci cu mine?

— O, da! Cu toată plăcerea!

— Atunci dă o fugă până acasă la tine şi spune-i nevestei tale să mai puie un tacâm!

CAMARAZI, INSEMNAŢI ZILELE ŞI ORELE EMISIUNILOR PENTRU VOI LA RADIO ROMÂNESC

Una din grijile noastre de căpetenie este să păstrăm cu voi o legătură neîntreruptă prin singurele posibilităţi ce avem la îndemână de a ajunge până la voi pe front — acest front îndepărtat de strălucitele voastre victorii până la ţărmurile Donului şi ale Volgei, până în câmpiile Crimeei şi crestele Caucazului — şi aceste posibilităţi sunt emisiunile de radio.

Le-am alcătuit cu chibzuinţă, astfel încât nimic în ceeace vă priveşte de aproape să nu fie dat uitărei şi în privinţa aceasta aveţi emisiunile Orei ostaşului şi ale Poştei Militare radio.

Iar glorioasele fapte de arme pe care zilnic le săvârşiţi laolaltă cu marii voştri camarazi germani şi italieni frăţia nesdruncinată de pe câmpul de luptă dintre ei şi voi ajunge la cunoştinţa voastră prin emisiunile Orelor ostăşeşti româno-germane şi româno-italiene.

De aceea vă aducem la cunoştinţă ordinea în care aceste emisiuni au loc, pentruca să fiţi cu luare aminte la ele şi tot ce vă interesează să nu vă scape.

Iată această ordine:

I. ORA OSTAŞULUI

(se transmite pe Radio-România, 1875 m. lungime de undă Radio-Bucureşti 364.5 m., şi scurtă 32.4 m.)

Lunea, Miercurea, Sâmbăta de la orele 12—13.

POŞTA MILITARA RADIO

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare zi la orele 11.30—12 şi 17.30—18

Duminica de la 7.30—7.55 dimineaţa

III. ORA OSTĂŞEASCA ROMANO-ITALIANA

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare Marţi dela orele 12—13

IV. ORA OSTĂŞEASCA ROMANO-GERMANA

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare Vineri dela orele 12—13

V. ALTE EMISIUNI ROMANEŞTI

(se transmit pe 342, 1 m. lungime de undă)

In fiecare zi informaţii la orele 15.30

Muzică românească: Marţia ora 17
Joia ora 19
Vinerea ora 17
Sâmbăta ora 10

VI. EMISIUNI SPECIALE

(se transmit pe 391 m. lungime de undă)

In fiecare zi:
dela 12.20—12.30 informaţiuni
In fiecare Marţi:
dela 16.15—17 ora militară românească

INSEMNAŢI ZILELE ŞI ORELE EMISIUNILOR DE MAI SUS

O DIVIZIE DE MUNTE LUPTĂ EROIC IN CAUCAZ

Oameni mărunţi la trup, dar mari la suflet, se măsoară cu tancurile şi le scot din luptă

Vânătorii de Munte au făcut şi în Caucaz minunate isprăvi de vitejie.

In partea de West a acestui ţinut strâns între Marea Neagră şi Marea Caspică, neînfrânţii soldaţi de munte au pus la grea încercare trupele bolşevice, pe cari, dupăce le-au înjumătăţit, le-au întors înapoi.

Incepând îndată după 20 Ianuarie, bolşevicii au întreprins şi în această parte a frontului atacuri cu tancuri urmate de mari mase de oameni, svârliţi la moarte fără pic de milă şi fără nicio socoteală a pierderilor.

Ai noştri nu s'au înfricoşat de nimic. Au rămas neclintiţi ca piatra muntelui, de care se sfarmă şi spulberă vijelioasele vânturi ale Răsăritului.

Pretutindeni, Vânătorii de munte i-au aşteptat hotărîţi în poziţiile lor, au lăsat să treacă primejdia carelor blindate şi apoi au atacat din flanc şi din faţa cetele care le urma în strigăte şi în larmă de junglă.

Pe urmă, dupăce i-au secerat cu mitralierele şi i-au sfârtecat cu baionetele, iar pe cei rămaşi i-au pus pe fugă, au început goana după tancuri, ţinând minunat cu tunurile lor şi vânând unul câte unul, până le-au scos din luptă.

Când după luptă, ai noştri au ocupat poziţii înaintate, valea A, unde se dăduse lupta, era plină cu mormane de cadavre, ca după un groaznic măcel.

Chipul bărbătesc de a privi moartea în faţă şi de a nu da nici o clipă de răgaz duşmanului să se bucure de micile sale izbânzi, este cunoscut şi din luptele de până aci ale ostaşilor noştri.

Ca şi bravii călăreţi, vânătorii de munte români, acei oameni mărunţi, dar plini de inimă şi însufleţiţi de dragul datoriei, s'au măsurat de atâtea ori cu nesfârşitele gloate bolşevice, fără să se înspăimânte de tancurile lor multe şi de armele grele.

Această frumoasă purtare de vrednicie şi eroism a înălţat adesea sufletele noastre, sporind în noi încrederea în biruinţa definitivă, de câte ori am auzit cum ştiu ei să-şi facă datoria şi să moară pentru ţară.

Comandamentul Armatei Germane, lângă care au jertfit cot la cot pentru o lume nouă, a preţuit şi el totdeauna virtuţile de vitejie ale acestor ostaşi, distingându-i şi citându-i pentru măreţele lor fapte de arme pe câmpul de luptă.

Divizia de Munte, ai cărei soldaţi au înfrânt atacurile bolşevice în sectorul ei de luptă din Caucazul de vest, a fost şi ea răsplătită printr'o asemenea cinste, fiind citată pentru eroism şi bărbăţie, de unul din comandamentele trupelor aliate din acea regiune a luptelor.

EROICA LUPTĂ A UNUI BATALION DE INFANTERIE UŞOARĂ

Acolo, departe unde luptă o Mare Unitate formată din Olteni, zilele treceau monoton. Timidele atacuri ale inamicului erau respinse cu uşurinţă. Primele elemente ale bolşevicilor care formau vârful unităţilor de atac se prăvăleau în faţa poziţiilor stăpânite de Olteni.

In ziua de 26 Noemvrie 1942, inamicul îndârjit de atâtea pierderi porneşte vertiginos la atac şi faţă de superioritatea lui zdrobitoare, reuşeşte să pătrundă către cota 90.

In acest sector se găsea un Batalion de infanterie uşoară.

Faţă de forţele din ce în ce mai numeroase ale bolşevicilor se părea la început că Batalionul cu greu ar putea face faţă situaţiei.

Se angajează o luptă pe viaţă şi pe moarte. Apriga încăerare ţine două zile şi două nopţi în care timp inamicul se retrage în debandadă lăsând sute de morţi şi răniţi în zona cotei 90.

In luptele grele ce s'au dat aci, Batalionul a fost întărit şi cu companiile 1 şi 2 dintr'un Batalion de Pioneri.

Contra-atacurile date de acest viteaz Batalion şi cele două companii de pioneri, au contribuit într'o totală măsură la restabilirea situaţiei Marei Unităţi.

Tancurile lăsate de duşman pe terenul stăpânit de români servesc ca adăposturi pentru puşcaşii Batalionului, care până la marele atac rusesc, au luptat în teren deschis, folosind în situaţii nimerite şi baioneta.

Faţă de minunata comportare a acestui Batalion şi a celor două companii de pioneri, d. general comandant al grupului Wetzel, şi-a arătat mulţumirea prin următoarea telegramă:

Maiorului N. Ciuhurcanu, comandantul Bat. X infanterie prin Div... de infanterie.

„Dumneavoastră şi viteazului Dvs. Batalion, plina mea recunoştinţă pentru succesul zilei de azi".

Comandantul Grupului german
General W.

Iar comandantul Marei Unităţi de Infanterie din care face parte Comandantul acestei viteaz Batalion, l-a citat prin ordin de zi pe Divizie, împreună cu vitezele sale unităţi avute în subordine.

VITEJEASCA APĂRARE A UNEI GRUPE DE MITRALIERE

Era luna Noemvrie 1942. Hoardele roşii porniseră devalma la atac.

Ziua şi noaptea poziţiile stăpânite de români şi germani erau asaltate cu furie de infanteriştii şi tanchiştii bolşevici.

Ostaşii noştri oţeliţi în atâtea lupte, nu se clintesc depe locurile lor şi calmi în faţa furtunei bolşevice, deslănţuie rafale de mitralieră care seceră totul în drumul lor.

Gurile de foc române roşesc şi în timp ce altele le iau locul, noui şi masive rânduri de bolşevici înaintează câteva zeci de paşi pentru ca apoi să se prăvălească în faţa liniilor noastre.

Un regiment român de infanterie ocupă un sector în care se afla şi cota 162,9. De la această cotă, observatorii noştri urmăresc toate mişcările inamicului.

Toate pornirile la atac ale bolşevicilor se sfarmă înainte de a fi putut înjghebă vreo acţiune mai serioasă.

Disperaţi sovieticii că nu pot ajunge cu nici un chip la poziţiile noastre, hotărăsc să atace zona cotei 162,9 în noaptea de 30 Noembrie 1942. Pe un întuneric negru ca tăciunele, valurile inamice înaintează cu precauţiune... Dar grupa de mitraliere... din compania 4-a, comandată de Plotonierul Pagnejer C., stă neclintită pe poziţie şi cu hotărîre bărbătească înfruntă atacul inamic ce se deslănţuise, sprijinit de multe aruncătoare şi arme automate.

Bine camuflate, armele automate comandate de acest brav Plotonier, nu pot fi descoperite de brandurile inamice care aruncau snopi de proectile. Rândurile dese ale inamicului rărite tot mai mult, slăbesc focul, iar o parte din bolşevici, rămaşi răsleţi, se predau sau o rup la fugă.

Datorită vitejiei şi spiritului de sacrificiu de care a dat dovadă Plotonierul Pagnejer C. şi grupa sa de mitraliere din Comp. 4-a, comandantul unei Mari Unităţi, îl citează prin ordin de zi pe Corp de Armată.

Este una dintre cele mai frumoase recompense morale care se poate da unui viteaz.

CRUZIMEA NEMAIPOMENITĂ A HOARDELOR BOLŞEVICE

Ferocitatea animalică a hoardelor bolşevice nu este un lucru nou. Ura împotriva tuturor elementelor de civilizaţie, decăderea oricărui principii de umanitate, constituesc pentru orice bolşevic un crez de convingeri.

Eforturile pe care propaganda sovietică le face pentru a înşela opinia publică în ţările anglo-saxone, se bat cap în cap cu ororile pe care le săvârşesc pe câmpul de luptă hoardele deslănţuite ale soldaţilor roşii flămânzi de asasinate, înebuniţi de ură.

Conducerea bolşevică încurajează pe cât poate aceste instincte criminale. Astfel ziarul „Pravda" într'un recent articol de fond, cere ca „inamicul care nu se predă să fie nimicit". In cuprinsul său acest articol este o negare a oricărui sentiment de onoare ostăşească. Luând ca exemplu o frază, desigur imaginară, a lui Maxim Gorki, oficiosul bolşevic cere ca armata să respecte acest principiu, enunţat de „marele patriot".

Respectul pentru bravura inamicului a dispărut astfel cu desăvârşire, administraţia pentru valoarea faptelor de arme în sine, pentru spiritualizarea războiului, sunt socotite slăbiciuni lipsite de interes.

Această dare pe faţă a adevăratelor sentimente, trădează caracterul armatei roşii — o armată de criminali profesionişti, lipsită de simţul onoarei şi de nobilele tradiţii spirituale ale unei armate naţionale.

In contrast cu aceste bestiale principii, se situiază desăvârşitul umanitarism al armatelor Axei. Oastea cruciată nu a ucis până acum nici un prizonier, a adus după dânsa pâinea şi libertatea în ţinuturile cucerite şi a respectat vitejia aşa cum se cuvine.

Sunt prizonieri cărora li s'a permis să poarte armele drept răsplată a vitejiei lor, li s'a îngăduit să aibă o libertate relativă, duşmanii înfrânţi în luptă leală au fost cinstiţi cu onoruri militare.

Ce prăpastie adâncă desparte aceste două lumi!..

LUPTA FĂRĂ SEAMĂN A UNEI COMPANII DE PIONERI LA COTA 162,9

In jurul cotei 162,9 s'au dat, în cursul lunii Noemvrie 1942, lupte dârze şi fără întrerupere. Inamicul a massat aci puternice forţe pentru a ataca şi cuceri această înălţime stăpânită de români.

Toate atacurile însă au fost sfărâmate de cerbicia ostaşilor noştri care lipiţi una cu pământul sau îngropaţi în copci au rezistat şi contra-atacat puhoaiele în revărsare ale hoardelor roşii.

Nici numărul mare al tancurilor, nici potopul proectilelor nu au putut clinti din loc pe vitejii apărători ai acestei cote, care au secerat cu armele lor automate toate rândurile de bolşevici ce însoţeau tancurile la atac.

Compania de pioneri, comandată de Slt. Balosache Radu, dintr'o Mare Unitate de Infanterie, nu a cedat un metru de pământ din zona acestei cote şi a făcut fapte de arme de o vitejie fără seamăn.

Slt. Balosache Radu, luptând cot la cot cu soldaţii ce-i comanda, a înflăcărat cu entuziasmul său tineresc, acea mână de luptători care au săvârşit minunate fapte de arme.

Intr'o luptă corp la corp, pionerii acestei companii fac lumină în rândurile dese ale inamicului, care buimăcit o ia la fugă.

Cu o stăpânire de sine fără pereche, comandantul companiei, ofiţeri, subofieri şi soldaţi, au respins şi sfărâmat toate atacurile inamice ce păreau copleşitoare.

Această câinească rezistenţă a contribuit într'o largă măsură la restabilirea situaţiei Marei Unităţi.

Pentru bravura, spiritul de sacrificiu şi eroismul de care au dat dovadă aceşti bravi dela cota 162,9, Comandantul unei Mari Unităţi i-a citat prin ordin de zi pe Corp de Armată.

GHICITORI

Mănăstire într'un picior.
(Ciuperca)

*

Găscă albă într'un picior?
(Ciuperca)

*

D'aici pân'la munte
Gropi până 'n genunche.
(Cismele)

*

Intr'un câmp mare rotat
Șade Benga răsturnat.
(Claia)

*

Intr'o vale adâncă
Se vaetă un popă de brâncă.
(Clopotul)

*

In pădure născui
In pădure crescui
Acas' dacă m'aduse
Cercei grei îmi puse.
(Cobilița)

*

Am o lădiță
Vântu o 'nchee
Vântu o deschee.
(Coada curcanului)

*

Clușí, clușí prin păluși
Taci, faci prin copaci.
(Coasa)

*

Clușí, clușí
Prin păiuși
Seara trage la culcuși.
(Coasa)

*

De iute ce sunt, trei abea mă țin
Glas n'am să vorbesc, dar când strig
Se aude dela Răsărit la Apus
Din nasul meu curge miere și venin
Pe cine vreau îmbogățesc
Pe cine vreau sărăcesc.
(Condeiul)

*

Urduc, burduc
De barbă l'aduc
Și are lapte
Ca și ăle lalte.

*

(Fedeleșul)

Hurdub, burdub
De barbă îl duc
De barbă l'aduc.
(Fedeleșul)

*

Nici în casă, nici afară
Nici în cer, nici în pământ.
(Fereastra)

*

Am două călugărișoare
Pe unde merg ele surupă malul.
(Foarfecile)

*

Am un bou roșu
Unde se culcă iarbă nu mai crește.
(Focul)

*

Un trup sunt ușor
Fără aripi zbor.
Am zece fete
Cinci pe clae
Cinci sub clae
Pe cele de pe clae le plouă
Pe cele de sub clae nu le plouă.
(Furca și degetele)

*

De aici până la munte
Tot zale mărunte
(Furnicile)

*

Am o nuia
Ingrădesc țara cu ea
(Gândul)

*

Tugă tutuiană
Pipă noaptea pe poiană
(Gâsca)

*

Bețe peste bețe
O mie 'ncheete
(Geamul)

*

Am un trunchi
Și-l sparg în două
Fac două blăni pe pat
Două albii și-un protap
*
(Ghinda)

Ploruș picură
Trepădușu treapădă
Moangă stă în deal și ascultă
(Ghinda, Porcul și Lupul)

*

Ce spânzură rânjit?
(Ghinda)

*

Am un cățel mititel
Mușcă pe Vodă de picior.
(Ghimpele)

LUPTA PENTRU LIMBA ROMÂNEASCĂ

de BARBU THEODORESCU

Astăzi, scriem și citim cărțile scrise în limba maternă, în românește. Deși, dela înființarea poporului românesc, am vorbit numai o singură limbă, cea românească, când a fost să scriem, am scris în alta decât în aceea pe care o rosteam. Sute de ani am scris în slavonește, în acea limbă care se folosea în biserici, la slujbele religioase. Aceasta nu a fost o slăbiciune a neamului nostru, ci un obicei folosit de toate celelalte neamuri. In Apus, țările catolice scriau în latinește, limba în care se slujea în biserică, iar în Răsărit, ortodocșii foloseau limba slavă.

Pretutindeni, obiceiul acesta înrădăcinându-se adânc și aducând multe neajunsuri poporului, care asculta limbi neînțelese pentru el, a început o luptă pentru înlăturarea hainei oficiale, rigidă și falsă. La noi, lupta a durat secole și a fost destul de anevoioasă. Primele cărți scrise la noi au fost cronicile, în care se însemnau faptele ce se petreceau în țară, cărțile de slujbă bisericească, cum și documentele, actele oficiale, cât și cele particulare. Toate se scriau în slavonește. Până la cronicarul Grigore Ureche, care a trăit în veacul al XVII-lea, cronicarii au folosit limba slavă. E cazul cronicarilor Macarie, Eftimie și Azarie. Ureche are meritul de a fi rupt tradiția, scriind tot ce știa el despre trecutul Moldovei în limba strămoșească. In ce privește cărțile religioase, unde tradiția slavă era înrădăcinată temeinic, crezându-se că ar fi un păcat mare dacă s'ar scrie în românește, meritul revine călugărilor din nordul țării, Maramureș și Bucovina. Pe la 1450 s'a început să se scrie slujba religioasă în românește, dar cărțile, toate scrise de mână, au avut pe atunci o circulație restrânsă. Lupta de salvarea culturii naționale de sub jugul slavismului a fost dusă mai ales de mitropoliții Simion Ștefan, Varlaam și Dosoftei. Incepând după 1540, aceștia au început să tipărească cărțile sfinte pre limba mulțimii, iar monumentul cel mai de seamă din această privință este Biblia lui Șerban dela 1680.

Răspândirea cărților tipărite în românește o face munteanul Coresi, care tipărește textele maramureșene și bucovinene traduse cu un secol înainte. Fără a avea pe atunci o singură țară pentru tot neamul, cu toate că eram împărțiți în trei părți deosebite, lupta pentru impunerea limbii române în cărțile tipărite a fost dusă unitar din toate cele trei părți ale neamului. Muntenii, în frunte cu Domnii și Mitropoliții lor, au dus lupta aceasta dela Târgoviște și Câmpulung; Moldovenii aveau teascuri la Iași, Neamț, Putna iar Ardelenii la Brașov, Sibiu sau aiurea. Munca lor era dusă în comunitate de idei, iar cărțile lor circulau libere dela unii la alții. Din această pricină, în toate aceste cărți vechi aflăm o singură limbă, unitară, fără dialecte, fără împestrițituri locale.

Trei sute și mai bine de ani am suportat jugul unei limbi ce nu avea legături cu sufletul și toteтegerea românească, iar literele alfabetului au fost tot cele slave, pe care le-am aruncat abia pe la 1860.

Astăzi, când scriem în limba în care ne și rostim, se cade să ne aducem aminte cu pietate de toți acei înaintași care s'au străduit să ne scape de veștmintele străine nouă, dăltuind limba română. Tot ce avem astăzi, orice culme pe care ne-am așeza, vin printr'o muncă grea, plină de sacrificiu, sunt culmi cucerite în timp de veacuri, sunt și rămân biruinți definitive.

DESPRE LUCRURI ȘTIUTE ȘI NEȘTIUTE

BIZANTIN, IMPERIUL. Pe litoralul Mării Negre, în Dobrogea și Basarabia, Grecii bizantini, urmând Romanilor, stăpâneau porturi și așezări comerciale până prin sec. 12—13. Cetățile Mavrocastron (Cet. Albă de azi) la gura Nistrului și Lykostomos (Kilia), au fost ridicate de ei. — In viața socială (biserica, unele așezăminte civile, obiceiuri, etc.), ca și în comerț Țara Rom. și Mold. se resimt în sec. 14—15, până la căderea Constantinopolei.

IMPARAȚII bizantini, în sec. 13—15: — Mihail Andronic 1261—82 Andronic II bătrânul 1282—1328 (cu fiul său Mihail 1295—1320) Andronic cel tânăr 1328—41, Ioan V 1341—91, (cu Ioan Cantacuzen 1347—55), Manuel II 1391—1425, Ioan VIII 1425—48, Constantin Dracoses 1448—53.

• •

ANTONIE Vodă, Domn al Țării Rom. 1669—72. Din boerii de la Popești și Negoești. Bătrân și slab, dar înțelept, pierdu scaunul din cauza intrigilor grecilor îndepărtați în dauna lui când partida Cantacuzenilor era puternică. Ucigașii postelnicului Constantin Cantac. fură osândiți.

• •

ADMINISTRAȚIA (cârmuirea) țărilor române. — In vechime marele Vornic era capul ei (în Oltenia, Banul). Județele din Țara Rom. erau cârmuite și judecate de căpitani, parcalabi, vornici sau bani (sub ei, căpitani de plasă); iar din sec. 18 de ispravnici (cu vătafi de plasă). Ținuturile din Moldova erau sub pârcălabi sau staroști. Atribuțiunile administrative au fost despărțite de cele judecătorești prin Regulam. organic, sub regimul căruia capii județelor se numeau „cârmuitori". Prefecturile actuale și Ministerul de Interne datează de la 1864. In târguri (orașe), administrația comunală era în seama pârgarilor prezidați de județ în Țara Rom. și de șoltuz în Moldova. In sate erau pârcălabi în Ț. R. și vornici în Mold. Organizarea comunelor cu consilii com. și Primari e din 1864. (v. vornic mare, căpitan, ispravnic, pârcălab, județ, pârgar, staroste, etc).

• •

BRESLE. Meseriașii ca și negustorii din trecut, erau grupați în bresle, cari sunt corporațiile de astăzi, cu organizația lor deosebită. (In sec. 18 se mai numeau și isnafuri). Fiecare își avea „starostele" (șeful, prezidentul) și stărostia (consiliul) de 3, aleși, cari conduceau breasla. Breslele cele mai cunoscute erau în București (sec. 1—19): Lipscani, marchitani, cismari, cavafi, șelari, (și șădăcari), postăvari, argintari, zlătari, ișlicari (pălărieri), papugii, tabaci (tăbăcari), cojocari, blănari, boiangii, mătăsari, basmagii, salvaragii (croitori), zarafi, brutari, olari, lumânărari și săpunari, dulgheri, zidari, cărămidari, butnari, chiristigii, potcovari, măcelari, băcani, bărbieri, cofetari, rachieri și cârciumari, precupeți și pescari, cirezari, etc. La Iași erau aceste bresle în sec. 18: Jidovi, armeni, străini, băcani, pitari, plăcintari, meserciii (măcelari), chirigii, crâșmari, apari, zidari, pietrari, vărnicari (var), cărămidari, olari, teslari, dulgheri), ciobotari „de șehtien", ciobotari de „tebețiuri", butnari, tâmplari, mahali, curelari, ceaprazari, blănari, cojocari, croitori, ișlicari, bărbieri, sumănari, abageri, făclieri, vutcari, (rachieri), zlătari, apoi ciocli și mișeii.

• •

BRANCOVEANU. Familie domnească din Ț. Rom. al cărei nume vine de la Brâncoveni din Romanați, o veche stăpânire a boierilor Craiovești din cari se trage. Vlăstar de la Caracal († pe la 1560) era soțul Margii din Craiovești; — fratele său era Matei Banul † 1559. — Danciul de la Br., fiul lui Vâlsan, mare vornic († 1595), pribeag în Ardeal cu fratele său Radu, era tatăl lui Matei Basarab, Domn al Ț. Rom. 1632-54 (v. Matei). — David de la Br. († 1597), ginerele lui Radu, avu de fiu pe Preda, mare vornic și mare Ban, ucis de Mihnea V. la 1658. — Fiul său Papa (Matei), mare Postelnic, fusese ucis tânăr de seimenii răsculați la 1655. — Constantin fiul preced., e Domnul Țării Rom., 1689—1714. Ducând o politică abilă, domni 24 ani, în care timp sprijini cultura, (arta, tipărituri, monastiri, școli). El refăcu Curtea veche din București și zidi mai multe palate și case pe moșiile sale (Potlogi, Mogoșoaia, Doicești), cu meșteri italieni. Invinuit de viclenie către Poartă și mazilit prin intrigile dușmanilor lui, fu decapitat la Constantinopol, cu cei cinci fii ai săi (28 August 1714). Moartea lui puse capăt domniilor naționale. — Nicolae Br., mare Ban 1788 și 1795—6. Manolache, mare Ban 1804-7. — Grigore, mare Ban. Candidat la Domnie în 1822. Fondator al spitalului Brânc. din București. † 1827. (Fiica sa adoptivă Zoe era Doamna lui G. Bibescu).

SOCOTELI DE PETRECERI

RASPUNSUL SOCOTELILOR DIN NUMARUL PRECEDENT

40. Mișcăm monedele sau sărim după cum urmează:
Moneda 4 lângă 1, 6 lângă 9, 8 lângă 3, 2 lângă 5, 10 lângă 7. Avem acum următoarele grupuri la un loc: 1—4, 3—8, 2—5, 7—10, 6—9.

41. In desen triunghiurile sunt așezate drept pentru o mai bună observare. Părțile însemnate cu cruce se utilizează invers.

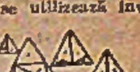

42. S'a spus dreptunghi, nu patrat.

43.

44.

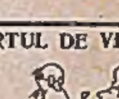

45. TORTUL DE VIȘINE

Pe un tort frumos, cofetarul a așezat 21 boabe de vișine. El mai vrea acum să-i adauge un ornament cu frișcă în chip de panglicuță. Moș Glumici susține că se poate trage, cu frișcă, o singură linie, care să se întoarcă la punctul de unde a plecat, formând o figură simetrică.
Vedem tortul în figură. Copiați cu un creion pe o hârtie și încercați să trasați linia cerută.

*

46. PLIMBAREA CU AUTOMOBILUL

Moș Glumici și nepotul său trec unul pe lângă celălalt cu automobilul și anume unul cu o viteză de 70 km., iar celălalt cu 85 km. Ambii se verifică reciproc cu cronometrul. Cine poate spune care din amândoi îl vede pe celălalt trecând cu viteză mai mare?

*

47. CE VÂRSTĂ AU AMÂNDOI?

Moș Glumici și nepotul său au la un loc 80 de ani. Acum patru ani unchiul era de opt ori mai în vârstă decât nepotul. Câți ani are fiecare?

*

48. CIFRA 100.

Uniți între ele, prin semne de aritmetică, cifrele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 și 9, în așa fel încât rezultatul calculului să fie 100. Problema nu este atât de simplă, în schimb este foarte interesant de văzut câte posibilități de rezolvare oferă.

*

49. O JUMĂTATE DE OVAL

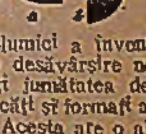

Moș Glumici a inventat o problemă cu desăvârșire nouă: descompuneți jumătatea de oval (a) în trei bucăți și formați apoi un nou oval (b). Acesta are o altă formă...
El spune că problema este cât se poate de ușoară. Poate că are dreptate. Să privim mai întâi cu atenție imaginea.

Reportajele Zilei

Din țară — Din străinătate

Educatorii României

Țara noastră înfrățită cu destinul Europei

Sub titlul „Educatorii României" un ziar bulgar scris în limba franceză, publică un articol în care, între altele, se arată că în Transilvania au fost întemeiate încă din prima jumătate a sec. XVIII-lea, școli în cari învățământul avea la bază limba latină. A rezultat astfel curentul latinist bine cunoscut, care avea să contribue într'o măsură deosebit de importantă la desvoltarea conștiinței originei latine a românilor și la unitatea națională care avea să urmeze.

Sunt pomeniți apoi Gheorghe Șincai, Petru Maior și Samuel Micu, după care articolul subliniază unitatea culturală dincolo de granițele politice, adăugând că, întemeietorul învățământului în Muntenia a fost transilvăneanul Gheorghe Lazăr, iar filosoful care avea să domine o întreagă epocă, Titu Maiorescu, a fost deasemeni transilvănean.

Ziarul închee enumerând marile personalități, instituții și publicații de educație și cultură din România.

*

Revistele și ziarele spaniole închină aproape în fiecare zi articole prin care laudă vrednicia românească arătată în războiul actual.

Conversațiile pe care Mareșalul Antonescu le-a avut de curând cu Fuehrerul la cartierul său general, așează din nou pe cel mai înalt plan în fața conștiinței europene națiunea română, mai prezentă astăzi ca oricând în spațiul continentului nostru.

Pe de altă parte, declarațiile pe care d. Mihai Antonescu, vice-președintele consiliului de miniștri, le-a făcut unui reprezentant al ziarului „Corriere Dela Sera" lămuresc binevenitele concepții asupra misiunii europene a națiunii române.

Epopeea dela Stalingrad este un exemplu evident al spiritului solidar al României cu destinele Europei.

Pe unde au trecut bolșevicii...

Desvăluirile crâncene ale unei gazete elvețiene

Intr'un ziar elvețian a apărut un articol ce trebue să dea de gândit tuturor acelora cari, mai cu seamă în Anglia și America, se încăpățânează să nu cugete asupra pericolului bolșevic.

Iată câteva din cutremurătoarele destăinuiri ale gazetei elvețiene:

„După înaintarea armatei roșii în Polonia la mijlocul lui Octombrie 1939 un milion opt sute de mii de polonezi și ruși albi au fost deportați către ținuturile nordice ale Rusiei europene, către Siberia și Turkestan. Majoritatea erau oameni din păturile înstărite, intelectuali, funcționari și meseriași, cu familiile lor.

„Când guvernul polonez în exil, împreună cu Marea Britanie, a încheiat o convenție în vara anului 1941 cu Sovietele, s'a hotărît ca deportații polonezi să fie puși imediat în libertate de către sovietici. O comisiune poloneză a plecat la Moscova cu generalul Sikorski pentru a stabili amănuntele. S'a văzut însă că dintre cei un milion opt sute de mii de deportați mai erau de găsit numai 320.000. Printre acești 320.000 erau 60.000 bărbați în stare să poarte armele, cari fuseseră dați trupelor britanice din Orientul Apropiat ca armată poloneză. Restul de 260.000, femei, copii, bătrâni, etc. au primit învoirea să plece în America de Nord și de Sud.

„Nici urmă de ceilalți 1.480.000 oameni. Chiar autoritățile sovietice nu mai puteau da vreo lămurire în privința lor. Acești oameni probabil că în parte au fost împușcați, în parte au murit în timpul transportului, iar majoritatea au pierit de foame și frig.

„Dar tragedia nu se oprește aici. După cum se știe, au mai fost deportați spre interiorul Rusiei în anul 1940 vreo 50 mii letoni și zeci de mii de estoni și lituanieni. Nici despre ei nu mai e vreo urmă. Aceiași soartă au avut-o numeroși români din Basarabia și Bucovina".

Se învederează din aceste cumplite destăinuiri cât adevăr cuprind arătările d-lui dr. Goebbels care spunea acum câteva zile că pe urma armatelor roșii vine teroarea și vine iadul.

In trei luni, anglo-americanii au pierdut peste două sute de vase

In răstimp de trei luni de zile, adică dela 8 Noembrie 1942 până la 7 Februarie 1943, anglo-americanii au pierdut în Marea Mediterană 205 vase de comerț.

In această cifră nu sunt cuprinse și vapoarele scufundate de submarinele germane în Atlantic, pe când navigau către Africa de nord.

In același răstimp, anglo-saxonii au pierdut 66 de vase de război. Au fost scufundate: un vas purtător de avioane, 11 crucișetoare, 14 distrugătoare și au fost grav avariate: două vase purtătoare de avioane, două vase de linie, 15 crucișetoare și 21 distrugătoare.

Pe lângă acestea, englezii și americanii au mai pierdut în aceste trei luni de lupte nu mai puțin de 650 de avioane.

Declarațiile pesimiste făcute la finele săptămânii trecute de ministrul american al marinei, asupra situației navigației aliate, și asupra armei submarine germane, au sporit încă și mai mult marea îngrijorare a publicului englez în ceeace privește această situație.

Amenințarea pe care o reprezintă submarinele tot atât de mare ca și mai înainte, continuă să fie considerată în Anglia ca cea mai mare piedică ce se pune oricărei întreprinderi ofensive.

Cercurile britanice bine informate sunt de părere că ultimele ravagii cauzate de submarinele germane au alarmat peste măsură Amiralitatea britanică.

Poporul român poate privi cu încredere viitorul

Ziarul „Corriere Adriatico" din Ancona publică un lung articol de fond intitulat „Spiritul leal și ferm al politicei românești".

Articolul cuprinde o documentată expunere a contribuției României la războiul contra bolșevismului, dela începutul ostilităților până azi.

„România s'a alăturat puterilor Axei — scrie ziarul citat — într'un moment decisiv pentru Europa, iar hotărîrea ei de a se angrena în acest conflict constituie un fapt istoric de extremă importanță pentru soarta conflictului mondial și al civilizației europene.

Acest gen de politică internațională, bazat pe fapte și nu pe vorbe, așa cum îl înțelege România, a făcut din reîntineritul popor român, unul dintre protagoniștii cei mai activi ai luptei pentru noua Europă.

Misiunea României în sud-est este garantată de eroismul armatei sale și de lealitatea cu care își bazează politica în primul rând pe fapte".

Un alt ziar italian scrie că „poporul român poate privi cu încredere în viitor, căci el s'a dovedit conștient și la înălțimea vremurilor de astăzi. El știe să lupte și în acelaș timp să muncească".

Hotărîrea națiunii germane de a duce lupta cu forțe sporite

Hotărîrea poporului german de a pune la dispoziția armatei și industriei Germaniei toate puterile și mijloacele pentru victorie a fost tălmăcită într'o întrunire a Reichsleiterilor și Gauleiterilor partidului național-socialist.

Această întrunire a avut loc în zilele de doliu național pentru eroii dela Stalingrad, care au unit poporul german în siguranța, ca lupta, suferința și moartea oamenilor Armatei VI-a să nu fie zadarnică și că odată toate acestea să fie răzbunate.

In urma invitației Fuehrerului, Reichsleiterii și Gauleiterii s'au dus la cartierul general al Fuehrerului, după terminarea ședinței lor.

In cursul reuniunii, Fuehrerul a vorbit despre situația militară și politică. In cuvântarea sa, caracterizată prin cea mai mare hotărîre și o absolută încredere în victoria finală, Fuehrerul și-a exprimat convingerea că asprimea vremurilor și spiritul născut în poporul german de această împrejurare dau națiunii germanice o forță imensă și o fac invincibilă.

Vizita Reichsleiterilor și a Gauleiterilor la cartierul general al Fuehrerului s'a terminat printr'o vibrantă profesiune de credință din partea conducătorilor din partid, conștienți de măreția misiunii pe care o are națiunea în această cea mai grea luptă a ei.

Procesele privind personalul militar

Judecarea cauzelor privind personalul militar bugetar activ și de rezervă nu se suspendă. Procesele de asemenea natură vor continua a fi judecate atât de instanțele militare, cât și civile, cu cea mai mare urgență, urmând a li se aplica suspendarea executării pedepsei numai după ce hotărîrile au rămas definitive.

Această dispozițiune se aplică atât proceselor pendinte, cât și cauzelor care vor interveni în viitor, pe tot timpul aplicării legii nr. 831 din 1942.

Se exceptează cazurile în care Marele Stat Major va hotărî altfel, dând dispozițiuni în consecință.

Până la noi dispozițiuni, toți infractorii vizați de legea nr. 831 din 1942, fie că se află în stare de libertate sau în stare de arest, contra cărora nu s'a pronunțat încă o sentință de condamnare de instanțele civile sau militare, continuă a fi judecați.

O recepție camaraderească italo-română

Sindicatul fascist al ziariștilor din Milano a oferit o camaraderească recepție membrilor Serviciului cultural și de presă român din Milano, fiind de față întreg directoriul și numeroși ziariști.

Cu acest prilej a fost prezentat ziariștilor italieni volumul „Sânge românesc pentru noua Europă", editat de ministerul propagandei.

Domnul consilier Fr. Munteanu-Râmnic a lăudat contribuția presei italiene la cunoașterea războiului românesc.

D. Arrego de Angheli, primul redactor al ziarului „Popolo d'Italia" și secretar general al sindicatului, a evocat străvechile legături de origină ale celor două țări.

S'a făcut dovada că americanii și englezii vor să lase Europa la placul bolșevicilor

Un articol american în care statele mici europene sunt sfătuite să stabilească legături bune cu Uniunea Sovietelor este interpretată în întreaga Europă drept o nouă indicație a faptului că Anglia și Statele Unite au hotărît să se spele pe mâini ca Pilat din Pont.

Țările depe continentul european cari nutresc speranța amăgitoare că vor fi apărate de antibolșevismul de la Londra și Washington împotriva amenințării comuniste, sunt nevoite să deschidă ochii în fața realității.

Adevărul este că nord-americanii și englezii au lăsat Europa la bunul plac al Rusiei și nu au de fel intenția de a risca măcar viața unui singur soldat de al lor pentru vreo țară din Europa, fie că s'ar chema ea Suedia sau Elveția și chiar dacă ar vrea să facă ceva, Stalin nu le-ar îngădui vreo intervenție.

Sau victoria Axei sau bolșevismul; nu există altă dilemă pentru Europa. Soarta tuturor popoarelor europene este aceiași. Cari sunt intențiile Uniunei Sovietelor o dovedește ceiace s'a întâmplat cu Finlanda, Polonia și România precum și cu țările baltice înainte de actualul conflict; o dovedește deasemenea cererile făcute de Molotov la Berlin.

Soldații europeni care în prezent se bat cu înverșunare pe frontul răsăritean, zăgăzuiesc cu viteazele lor piepturi revărsarea trupelor lui Stalin și apără cu vârful baionetelor lor soarta comună a tuturor popoarelor europene.

DECE TACE STALIN?

Tăcerea lui Stalin, acum când aliații lui se găsesc în plină activitate diplomatică este socotită de un ziar finlandez, drept o camuflare premeditată a adevăratelor intenții ale bolșevismului, care nu-și va lăsa masca să cadă decât atunci când va socoti că a venit momentul potrivit.

Intenția bolșevicilor e limpede: vor să-și rezerve toate posibilitățile pentru a putea să-și pună în practică pe cât posibil mai mult toate intențiile lor imperialiste, care merg dela Basarabia până la Norvegia. Aceste scopuri ale lor sunt însă ținute secrete.

Pe când bolșevicii se pregătesc pentru a ajunge la îndeplinirea acestor scopuri, lumea civilizată se luptă, fiind despărțită prin neînțelegeri interne, în loc să formeze un zid comun împotriva acestei amenințări.

Ziarul termină declarând că multă lume va veni la realitate numai în ziua când Stalin va rupe tăcerea. Dar atunci ar fi prea târziu.

ULTIMELE ȘTIRI

INTERNE

COMUNICAT

In ultimul timp, s'a constatat că numeroase persoane civile și chiar foști ofițeri activi, merg aproape zilnic la Departamentele militare și la Marele Stat Major, spre a face diferite intervenții și stăruințe pentru mutări, desconcentrări, concedii sau alte interese personale.

Se reamintește — pentru ultima oară — că asemenea intervenții sunt absolut interzise.

Numele celor ce intervin, vor fi publicate în ziare; în caz de recidivă, li se va interzice accesul total la autorități, avizându-se și la aplicarea altor sancțiuni.

Se menționează, cazul Generalului de rezervă Păltineanu Athanase, care a făcut intervenții — în nenumărate rânduri — la Marele Stat Major și căruia, pe baza celor de mai sus, i se interzice accesul la autoritățile militare.

Inaintarea în grad și în mod onorific a marilor mutilați din războiul României

Monitorul Oficial publică următorul decret-lege pentru înaintarea în grad și în mod onorific a ofițerilor și subofițerilor mari mutilați din războaiele României;

Ofițerii și subofițerii mari mutilați din războiul pentru întregirea neamului și din războiul pentru dezrobire, au dreptul la înaintare în grad, în mod onorific, odată cu ceilalți camarazi din promoția lor.

In anuarele respective, ofițerii și subofițerii mari mutilați, vor fi înscriși separat de ofițerii și subofițerii combatanți, necombatanți și asimilați.

Se abrogă legea Nr. 197 din 16 Martie 1942.

EXTERNE

Moartea unui general german

Generalul de armată Kurt Haase, Cavaler al Crucii de Fier și comandant al unei armate, a încetat din viață în ziua de 8 Februarie.

Fuehrerul a dispus ca să se facă decedatului funerarii naționale, date fiind meritele deosebite pe care el și le-a câștigat atât în timp de pace cât și în campaniile din Polonia, Occident și Răsărit.

Președintele Roosevelt întâmpină împotrivire

Știri din Washington anunță că planurile președintelui Roosevelt și ale clicei sale războinice, în ceeace privește sporirea astronomică a armamentelor și forțelor armate nord-americane, vor întâmpina o foarte mare împotrivire în Senat, mai ales în comisia financiară.

100.000 prizonieri francezi au fost eliberați

S'a făcut socoteala că, în cadrul schimbului de prizonieri de război francezi cu lucrători trimiși în Germania, au fost eliberați până acum 100.000 de prizonieri francezi.

Spania nu-și trădează misiunea istorică

„Spania a fost totdeauna prezentă în prima linie de foc, când a fost în joc soarta Europei — scrie ziarul „Pueblo" sub titlul „Spania în avantgarda Europei". Apoi ziarul continuă:

„Ca și pe vremea războaelor cu Turcii sau a războaelor napoleoniene, Spania nu poate fi absentă nici în primejdia ceasului prezent, și cei mai buni fii ai ei luptă în Divizia Albastră împotriva dușmanului Europei.

Stabilitatea întregului continent este din nou primejduită, de astădată de principiile politice ieșite din spiritul bolnav al unui mongol.

Spania, care a dăruit omenirii un continent, Spania care a vărsat pentru Europa râuri întregi din propriul ei sânge, nu-și trădează nici deastădată tradiția istorică și participă la apărarea Europei în liniile cele mai înaintate".

Serviciul muncii în Franța

In „Monitorul Oficial" francez, a apărut un ordin prin care toți băeții din Franța, născuți în anul 1923, sunt chemați de Serviciul Muncii să presteze un serviciu obligator de 3 luni.

Prezenarea se va face în trei serii: la 1 Martie, 1 Iunie și 1 Noembrie.

Nu mai au bărbați

Postul de radio Londra citează un articol al unei ziariste engleze, Haldaine, despre Uniunea Sovietelor, în care autoarea arată cât de mult au pătruns femeile sovietice în uzine și în societățile de transport, din pricina lipsei de bărbați, care trebue să satisfacă cerințele frontului.

In transporturile pe calea ferată, 75 la sută din personal sunt femei, iar în fabrici, numărul femeilor se ridică chiar la 80 la sută.

Generalul de Gaulle e supărat

Generalul de Gaulle, unealta englezilor, s'a plâns, vorbind unui ziarist că gaulliștii nu sunt ținuți la curent cu proectele anglo-americane privitoare la viitorul Franței și că în momentul acțiunii gaulliștii sunt ținuți deoparte.

De Gaulle a adăugat că patru luni după ocuparea Africei Franceze de către englezi și nord-americani mai sunt încă în închisori numeroși gaulliști.

El a încheiat arătând că gruparea sa „Franța liberă" nu poate participa la administrația Africei Franceze deoarece legile franceze nu au fost restabilite în acele regiuni, unde nu există nici libertatea cuvântului nici libertatea presei.

Se apropie timpuri grele pentru Americani

Harry Hopkins, omul de încredere al d-lui Roosevelt, a declarat că într'un viitor foarte apropiat, toți cetățenii vor fi mobilizați, trebuind să participe la munca pentru război.

Prin mijlocul economiilor forțate și a sporirilor impozitelor se vor micșora veniturile tuturor. Nimeni nu va mai putea călători cu trenul, să expedieze vreo telegramă sau să ceară vreo comunicație interurbană, fără a dovedi necesitatea lor. Fiecare Universitate va trebui să devină un câmp de instrucție al armatei și marinei.

Femeile își vor putea continua studiile cu condițiunea de a se pregăti și ele la participarea de război. In încheere Hopkins profetizează că se apropie timpuri foarte aspre pentru fiecare american.

1943 **FEBRUARIE** 28 zile

Răs. soarelui 7.11 SĂPT. 7 Ap. soarelui 17.33

JOI

11

ORTODOX: Vlasie și Teodora Imp.

CATOLIC: Severin, Adolf (Arat. M. D. Lourdes)

PROTESTANT: Eufrosina

Zile trecute 42

Zile rămase 324

„Acesei mire sfintite care a străjuit tot anul 1942, să stea crestat de viață și poruncă pentru anul care începe." (Mareșal Antonescu)

Europa nu are altă alegere

„Să învingem sau să murim", acesta trebue să fie cuvântul de ordine, scrie un ziar spaniol ocupându-se de lupta uriașe pe care Reichul German, aliații și amicii săi o duc împotriva bolșevismului.

„Europa nu are altă alegere, declară ziarul, decât să nimicească Sovietele sau să fie nimicită ea însăși".

Propaganda democrațiilor occidentale, care încearcă să susțină că nu este posibilă invazia comunistă a țărilor lor, chiar după o eventuală victorie a Sovietelor, este complet mincinoasă, fiindcă trupele engleze și americane nu ar putea să țină piept valului comunist. Numai tinerele popoare din Europa sunt în stare să țină în frâu colosul sovietic și să ferească Europa de o catastrofă.

Datoria ceasului de față

Intr'o cuvântare pe care a ținut-o Sâmbătă, primul ministru japonez, a declarat că nu este vremea acum pentru gândit la pace. Se dă o luptă pe viață și pe moarte și nu trebuie să se uite în niciun moment că ea nu poate dura multă vreme. Dar chiar la sfârșitul războiului, Japonia nu va desarma imediat și nu-și va limita dintr'odată forța armată, deoarece Japonia, în calitatea sa de putere conducătoare a Asiei Mari răsăritene, are mari răspunderi în ce privește proteguirea și apărarea acestui spațiu vital.

In încheerea declarațiilor sale, d. Tojo a subliniat că Japonia dispune de suficiente rezerve de oameni pentru a face față oricăror nevoi militare. Dacă va fi necesar, se pot forma rezerve și din teritoriile ocupate.

Pierderile americanilor

Se află din Washington că ministerul american de război a comunicat următoarea listă de pierderi, în luptele ce s'au desfășurat pe toate teatrele de război, dela începutul ostilităților și până la 24 Ianuarie 1943:

Morți 2.915, răniți 5.867, dispăruți 27.377, prizonieri 4.215 și internați 98.

Ce s'a descoperit într'un cartier din Marsilia

Se știe că acum câteva săptămâni autoritățile franceze au hotărît să evacueze și să dărâme un cartier vechiu din Marsilia, unde se cuibăriseră tot felul de borfași și de anarhiști. Se află acum că, înainte de dărâmarea acestui cartier, au fost descoperite acolo trei tipografii clandestine și o fabrică de monede false.

SITUAȚIA PE TOATE FRONTURILE DE LUPTĂ

PE FRONTUL DE RĂSĂRIT

LUPTELE CONTINUĂ TOT MAI ÎNDÂRJITE

Comunicatul german dela 9 Februarie, anunță din regiunea gurilor Donului masive contra atacuri care sunt în curs împotriva noilor atacuri bolșevice.

Pe Donul inferior, în toată regiunea Donețului și la vest de sectorul Oskol, bolșevicii au reînoit atacurile lor, pe un front larg, dar au fost respinși prin lupte grele sau au fost opriți prin contra atacuri. Luptele continuă. In greaua luptă defensivă, formațiile noastre arată din nou ce pot împotriva unei mari superiorități a inamicului și pe o vreme nepriielnică.

Prin toate aceste lupte se continuă consolidarea frontului german în răsărit. E drept că comunicatul german anunță azi lupte grele defensive, mai ales în sectorul de sud, însă a început să se arate de pe acum influența contra măsurilor luate de germani împotriva încercărilor de străpungere ale bolșevicilor. Astfel, se arată de mai multe ori că trupele germane au respins prin contra atacuri pe bolșevici.

LUPTE APRIGE IN REGIUNEA KURSK

In partea sudică a frontului de răsărit, violența năvalei inamice a crescut iarăși. S'au dat lupte aprige mai cu seamă în sectorul Kursk. Numeroase atacuri, date aici cu tot viscolul puternic, au dat greș în fața rezistenței înverșunate a trupelor germane.

Sovietele trimiseseră detașamente direct în oraș. Luptele grele au ajuns până în cartierele mărginașe ale orașului, unde atacurile au fost oprite.

In sectorul Rostov, inamicul a încercat ieri să treacă Donul pe la sud, dar apărarea germană și contra atacurile date imediat au zădărnicit această încercare a inamicului.

GERMANII SDROBESC ATACURILE INAMICE LA SUD DE LACUL LADOGA

Continuarea atacurilor la sud de lacul Ladoga împotriva frontului nostru de apărare, a adus bolșevicilor, pierderi foarte grele, fără vreun câștig teritorial.

„In Carelia răsăriteană au fost respinse mai multe atacuri inamice cu pierderi simțitoare pentru adversar în oameni și materiale.

IN CAUCAZ ATACURILE BOLȘEVICE AU RAMAS FARA REZULTAT

In ce privește situația din Caucaz, față mai ales de propaganda sovietică care răspândește o mulțime de știri mincinoase, comunicatul german e clar. In Caucazul de vest, atacuri locale și limitate ale sovieticilor au fost respinse. Cât privește propaganda inamică, toate știrile ei sunt pe deantregul inventate. Retragerea germană în sectorul Rostov ca și în Peninsula Taman, s'a executat după planurile prevăzute, cu pierderi foarte mici. Toate încercările bolșevicilor de a ataca în stil mare, au rămas fără rezultat.

Germania trăește acum cea mai mare mobilizare din istoria sa. Această mobilizare va pune, în vara viitoare la dispoziție armate noui și complect înzestrate. Se pune întrebarea la Berlin dacă bolșevicii vor fi în stare să complecteze toate pierderile pe care le-au suferit în cursul ofensivei actuale.

AVIAȚIA IA PARTE ACTIVA LA LUPTE

Aviatorii germani au căutat să profite de limpezirea cerului pentru a ataca. Ei au aruncat bombele lor în special împotriva unor localități în care inamicul îngrămădise artilerie și vehicule.

Avioane de luptă înaintând departe în interior, au distrus instalațiile de pe o linie ferată importantă și au incendiat numeroase trenuri de marfă.

SUCCESUL AVIAȚIEI GERMANE IN LUPTELE DIN AFRICA

In regiunea de graniță dintre Tunisia și Libia, un atac inamic împotriva pozițiilor axei a dat greș. Contra-atacurile deslănțuite imediat au silit pe inamic să se retragă.

Formațiuni aeriene germane au atacat pe inamic prin surprindere, pricinuindu-i pierderi simțitoare în oameni, arme grele și vehicule motorizate.

Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „DACIA TRAIANĂ", București, str. Sărindar 5-7,9 (tel. 3.84.30) înmatriculată sub Nr. 156/942 în Reg. Oficiului Comerțului București. Tipărită la 11. II. 1943